

Śledziejowice 09.02.2022

Dotyczy: Ochrona dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną przed nadużyciami i wykorzystaniem

Szanowny Panie Ministrze,

Fundacja L'ARCHE jest organizacją pożytku publicznego zarejestrowaną w 1991 roku i działającą na terenie całego kraju. Centrum jej aktywności są dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną.

Nasza Fundacja jest też częścią Międzynarodowej Federacji, która obecnie poddaje ewaluacji swoje procedury bezpieczeństwa. Przeprowadzony w Federacji audyt zwrócił naszą uwagę, że w przeciwieństwie do innych krajów nie mamy w Polsce do dyspozycji żadnych prawnych mechanizmów zapewniających bezpieczną rekrutację kadry pracującej z dorosłymi osobami z niepełnosprawnością intelektualną. Jest to o tyle niepokojące, że osoby te stanowią grupę o wysokim ryzyku wykorzystania.

Obecnie nie mamy podstawy prawnej, by żądać od przyszłego pracownika świadectwa o niekaralności. Nie istnieje też inny mechanizm, który pozwalałby, a wręcz nakazywałby sprawdzać przyszłych pracowników, czy nie widnieją w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym lub są sprawcami innego wykroczenia, które dyskwalifikuje ich do pracy z osobami podatnymi na wykorzystanie. W zakresie sprawdzania Rejestru Sprawców Przestępstw na tle seksualnym istnieje mechanizm związany z obowiązkiem sprawdzania kadry pracującej z dziećmi, w tym dla dzieci z niepełnosprawnością, natomiast dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną nie są w żaden sposób chronione, nawet w ten podstawowy sposób.

Przy obecnym dość powszechnym braku zaufania rodzin dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną do całodobowych instytucji opiekuńczych oraz w dobie zwiększania zakresu dostępności usługi asystentury osobistej, która w swej istocie wymaga w dużej mierze spędzenia czasu 1:1 bez żadnej superwizji z osobą o wysokim ryzyku wykorzystania, wydaje się konieczne posiadanie jakiegoś mechanizmu prawnego pozwalającego na bezpieczną selekcję kadry związanej z zapewnieniem opieki, wsparcia i asystentury dla osób o wysokim ryzyku wykorzystania, w tym osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Możliwe, że podjęte już zostały pewne kroki, by zlikwidować tę lukę prawną. Jeśli tak, to prosimy o informację o konkretnych rozwiązaniach jakich wdrożenia możemy oczekiwać i o czasie w jakim możemy się ich spodziewać.

Pozostajemy do pełnej dyspozycji w celu merytorycznej dyskusji nad wszelkimi Państwa obecnymi i przyszłymi projektami, które mają na celu ochronę dorosłych osób z niepełnosprawnością przed nadużyciami i wykorzystaniem. Prosimy o oddelegowanie pracownika ministerstwa, z którym moglibyśmy kontynuować dialog w tym temacie.

Z poważaniem

Przewodnicząca Zarządu Krajowego

Dyrektor Krajowy

Do wiadomości

1. Minister Paweł Wdówik - Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych